

Περιεχόμενα

- 11 Πρόλογος
- 13-21 **Προϊστορική Εποχή**
Ανθρωποκεντρισμός, μίμηση και αφαίρεση
▪ Η Αφροδίτη του Dolni Věstonice ▪ Βραχογραφία από το σπήλαιο της Altamira ▪ Νεολιθικό αγγείο από το Διμήνι ▪ Η Αφροδίτη του Willendorf ▪ Ειδώλιο γυναικείας μορφής από τη Νάξο ▪ Ο ψαράς, τοιχογραφία από τη Θήρα
- 22-28 **Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα**
Φυσιοκρατία και ιδεολογισμός
▪ Κόρη με ρόδι ▪ Ο παις του Κριτίου ▪ Ο κούρος της Αναβύσσου ή Κροίσος ▪ Η πομπή των Παναθηναίων ▪ Νίκη που λύνει το σανδάλι της ▪ Θνήσκουσα Νιοβίδα ▪ Ο Βωμός της Περγάμου ▪ Η Νίκη της Σαμοθράκης
- 29-34 **Παλαιοχριστιανική Εποχή**
Ώσμωση και σύνθεση
▪ Η Αψίδα του Κωνσταντίνου στη Ρώμη ▪ Η σαρκοφάγος του Ιουλίου Βάσσου ▪ Η Θεοδώρα και η ακολουθία της στον Άγιο Βιτάλιο της Ραβέννας
- 34-38 **Η τέχνη των Μέσων Χρόνων**
Βυζαντινή Ανατολή και Μεσαιωνική Δύση
▪ Το ψηφιδωτό της Ανάληψης στην Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης ▪ Ρομανικό ανάγλυφο από το Vézelay
- 38-60 **Αναγέννηση**
Η αυτοσυνειδησία του δημιουργού
▪ Ο Επιτάφιος Θρήνος από τον Άγιο Παντελεήμονα στο Nerezi ▪ Giotto, Pietà ▪ Masaccio, Η πληρωμή του φόρου ▪ Jan van Eyck, Το ζεύγος Arnolfini ▪ Donatello, Il Zuccone ▪ Andrea Mantegna,

Ο Χριστός νεκρός ▪ *Sandro Botticelli*, Η Προσκύνηση των Μάγων
 ▪ *Giorgione*, Η Θύελλα ▪ *Tiziano*, Ο Άγιος Σεβαστιανός ▪ *Lorenzo Lotto*, Προσωπογραφία άνδρα με λάμπα ▪ *Leonardo da Vinci*, Η Προσκύνηση των Μάγων ▪ *Ραφαήλ*, Η Σχολή των Αθηνών ▪ *Μιχαήλ Άγγελος*, Η Οροφή της *Cappella Sixtina* ▪ Ο Προφήτης *Ιωνάς* ▪ Ο Μωυσής

61-64

Μανιερισμός

Η αναζήτηση μιας ιδιόμορφης αρμονίας

▪ *Rosso Fiorentino*, Η Αποκαθήλωση ▪ *El Greco*, Η Ανάσταση

65-86

Η τέχνη του 17^{ου} και 18^{ου} αιώνα

Η πολλαπλότητα του Μπαρόκ και η εύθυμη γοητεία του Ροκοκό

▪ *Caravaggio*, Η Μεταστροφή του Αγίου Παύλου ▪ *Gianlorenzo Bernini*, Απόλλων και Δάφνη ▪ *Peter Paul Rubens*, Αλληγορία του Πολέμου ▪ *Anthony van Dyck*, Ο Καρδινάλιος *Guido Bentivoglio* ▪ *Frans Hals*, Το συμπόσιο της Πολιτοφυλακής του Αγίου Γεωργίου ▪ *Rembrandt*, Το Δείπνο στους Εμμαούς ▪ *Johannes Vermeer*, Γυναίκα στα γαλάζια που διαβάζει γράμμα ▪ *Adriaen Brouwer*, Το χειρουργείο ▪ *Jacob van Ruisdael*, Ανεμόμυλος στο *Wijk bij Duurstede* ▪ *Pieter Claesz*, Νεκρή φύση-Vanitas ▪ *Juan Sánchez Cotán*, Νεκρή φύση με πεπόνι, κυδώνι και λάχανο ▪ *Diego Velázquez*, Ηλικιωμένη γυναίκα που τηγανίζει αυγά ▪ *Nicolas Poussin*, *Et in Arcadia Ego* ▪ *Antoine Watteau*, Ταξίδι στα Κύθηρα ▪ *François Boucher*, Ο καλλιωπισμός της Αφροδίτης ▪ *J. B. S. Chardin*, Πανέρι με φράουλες ▪ *Thomas Gainsborough*, Η κυρία *Sheridan* ▪ *Canaletto*, Ο όρμος του Αγίου Μάρκου την Ημέρα της Αναλήψεως ▪ *Domenikus και Johann Baptist Zimmermann*, *Wieskirche*

86-88

Francisco de Goya

Μια σταξινόμητη ιδιοφυΐα

▪ Οι εκτελέσεις της 3^{ης} Μαΐου 1808

88-117

Ο πληθωρικός 19^{ος} αιώνας

88-93

Κλασικισμός. Εκλεκτικές επιστροφές

▪ *Antonio Canova*, Πορτρέτο της *Paolina Borghese Bonaparte* ▪

- Jacques Louis David, Ο όρκος των Ορατίων* ▪ *Ο θάνατος του Marat* ▪ *J.-A.-D. Ingres, Η λουομένη Valpinçon*
- 93-100** **Ρομαντισμός. Η διαλεκτική του Υψηλού**
 ▪ *Eugène Delacroix, Οι σφαγές της Χίου* ▪ *Η Ελλάδα θρηνεί πάνω στα ερείπια του Μεσολογγίου* ▪ *Caspar David Friedrich, Μοναχός στην ακροθαλασσιά* ▪ *William Turner, Βροχή, ατμός και ταχύτητα*
- 100-106** **Ρεαλισμός. Τέχνη και κοινωνία**
 ▪ *Louis Daguerre, δαγερτυπία του 1838* ▪ *Félix Nadar, φωτογραφία της Sarah Bernhardt* ▪ *Gustave Courbet, Εργάτες που σπάνε πέτρες* ▪ *Ταφή στο Ornans* ▪ *Édouard Manet, Πρόγευμα στη χλόη* ▪ *Πρόγευμα στο στελιέ*
- 106-108** **Εμπρεσιονισμός. Η ζωγραφική του φευγαλέου**
 ▪ *Claude Monet, Ανατολή του ήλιου* ▪ *Ο Καθεδρικός της Rouen*
- 109-115** **Μετεμπρεσιονισμός. Οι πολλαπλές αφετηρίες του Μοντέρνου**
 ▪ *Paul Cézanne, Το όρος Sainte Victoire* ▪ *Paul Gauguin, Γυναίκα με λουλουδι* ▪ *Vincent van Gogh, Προσωπογραφία του γιατρού Gachet* ▪ *Georges Seurat, Κυριακή απόγευμα στο νησί La Grande Jatte*
- 115-117** **Τα τολμηρά εγχειρήματα της γλυπτικής του 19^{ου} αιώνα**
 ▪ *Edgar Degas, Δεκατετράχρονη χορεύτρια* ▪ *Auguste Rodin, Μνημείο για τον Honoré de Balzac*
- 117-137** **Διασχίζοντας τα σύνορα προς τον 20^ό αιώνα**
- 118-120** **Φωβισμός. Μια χρωματική αίρεση**
 ▪ *Henri Matisse, Πορτρέτο με πράσινη γραμμή*
- 120-124** **Εξπρεσιονισμός. Έκρηξη χρώματος και φόρμας**
 ▪ *Ernst Ludwig Kirchner, Ο καλλιτέχνης και το μοντέλο του* ▪ *Oskar Kokoschka, Η μνηστή του ανέμου* ▪ *Max Beckmann, Η νύχτα*
- 124-127** **Κυβισμός. Η αναζήτηση της τέταρτης διάστασης**
 ▪ *Georges Braque, Νεκρή φύση με βιολί και κανάτα* ▪ *Pablo Picasso, Νεκρή φύση με ψάθα καρέκλας*
- 127-130** **Αφαίρεση. Πέρα από τα όρια του παραστατικού**
 ▪ *Wassily Kandinsky, Μαύρες γραμμές αρ. 189* ▪ *Piet Mondrian, Σύνθεση με μεγάλο κόκκινο τετράγωνο*
- 130-132** **Μεταφυσική Ζωγραφική. Αίνιγμα και νατουραλισμός**
 ▪ *Giorgio de Chirico, Μυστήριο και μελαγχολία ενός δρόμου*

- 132-133 **Dada. Η τέχνη χωρίς την τέχνη**
▪ *Marcel Duchamp, Κρήνη*
- 133-137 **Τάσεις και προτάσεις της γλυπτικής στις αρχές του 20^{ού} αιώνα**
▪ *Ernst Barlach, Ο εκστατικός ή Ο απελπισμένος* ▪ *Jacques Lipchitz, Άνδρας με κιθάρα* ▪ *Constantin Brancusi, Κοιμωμένη Μούσα* ▪ *Pablo Picasso, Κιθάρα*
- 137-147 **Μεσοπόλεμος. Ζωγράφοι και γλύπτες**
- 137-141 **Σουρεαλισμός. Υπερπραγματικότητα, όνειρο και το απροσδόκητο**
▪ *René Magritte, Η προδοσία των εικόνων* ▪ *Joan Miró, Το φιλή*
- 141-145 **Η δημόσια και η ιδιωτική φωνή της ζωγραφικής**
▪ *Pablo Picasso, Guernica* ▪ *Paul Klee, Τοπίο με κίτρινα πουλιά*
- 145-147 **Μια γλυπτική σε μετάβαση**
▪ *Henry Moore, Ανακεκλιμένη μορφή* ▪ *Naum Gabo, Κατασκευή στον χώρο*
- 147-168 **Το δεύτερο μισό του 20^{ού} αιώνα. Η τέχνη ενός νέου κόσμου**
- 147-149 **Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός. Ζωγραφίζοντας το άπειρο**
▪ *Jackson Pollock, Αχλή σε αποχρώσεις της λεβάντας*
- 149-151 **Γεωμετρική Αφαίρεση. Η επιστροφή της σαφήνειας**
▪ *Ellsworth Kelly, Κόκκινο-Μπλε-Πράσινο*
- 151-153 **Pop Art. Η τέχνη του τετριμμένου**
▪ *Andy Warhol, Εκατό κονσέρβες*
- 153-156 **Land Art. Περιβάλλον και τέχνη**
▪ *Robert Smithson, Ελικοειδής κυματοθραύστης* ▪ *Walter de Maria, Πεδίο αστραπής* ▪ *Christo, Pont Neuf* ▪ *Φράχτης που τρέχει*
- 156-158 **Art Informel. Η αγωνιώδης φόρμα**
▪ *Antoni Tàpies, Architectura*
- 158-159 **Op Art. Η ρευστότητα της οπτικής αντίληψης**
▪ *Victor Vasarely, Vega 201*
- 159-162 **Nouveau Réalisme. Αναβαπτίζοντας το αντικείμενο**
▪ *Arman, Σκουπιδοτενεκές της Νέας Υόρκης* ▪ *Yves Klein, Μπλε ανάγλυφο με σφουγγάρι RE19*

- 162-168 **Η γλυπτική στα όριά της. Εναλλακτικοί δρόμοι προς την τρίτη διάσταση**
▪ *Alberto Giacometti, Γυναίκα της Βενετίας I* ▪ *George Segal, Πεζοί σε διάβαση* ▪ *David Smith, Κύβοι XIX* ▪ *Takis, Ηλεκτρομαγνητική σφαίρα*
- 168-188 **Αρχιτεκτονική**
Από τις βεβαιότητες του ορθολογισμού στους πειραματισμούς της τεχνολογίας
▪ *Ο Παρθενώνας στην Ακρόπολη των Αθηνών* ▪ *Το Πάνθεον στη Ρώμη* ▪ *Η Παναγία Αχειροποίητος στη Θεσσαλονίκη* ▪ *Οι Άγιοι Απόστολοι στη Θεσσαλονίκη* ▪ *Η Santa Maria Laach στο Glees* ▪ *Ο Καθεδρικός του Winchester στο Hampshire* ▪ *Ο Καθεδρικός της Κολωνίας* ▪ *Ο Καθεδρικός της Notre-Dame de Chartres* ▪ *Leon Battista Alberti, Palazzo Rucellai* ▪ *Carlo Maderno, Santa Susanna* ▪ *Karl Friedrich Schinkel, Schauspielhaus* ▪ *Friedrich Schmidt, Το Δημαρχείο της Βιέννης* ▪ *Το Palais des Machines στο Παρίσι* ▪ *Ο Πύργος του Άιφελ στο Παρίσι* ▪ *Walter Gropius, Το εργοστάσιο Fagus* ▪ *Frank Lloyd Wright, Η οικία Robie* ▪ *Le Corbusier, Villa Savoye* ▪ *Amanda Levete Architects, Το Museum of Art στη Λισαβόνα*
- 189-191 **Σημειώσεις**
- 193-196 **Βιβλιογραφία**
- 197-199 **Ευρετήριο ονομάτων**
- 200-202 **Ευρετήριο όρων**
- 203 **Προέλευση εικόνων**